

2017
ROK JOSEPHA CONRADA

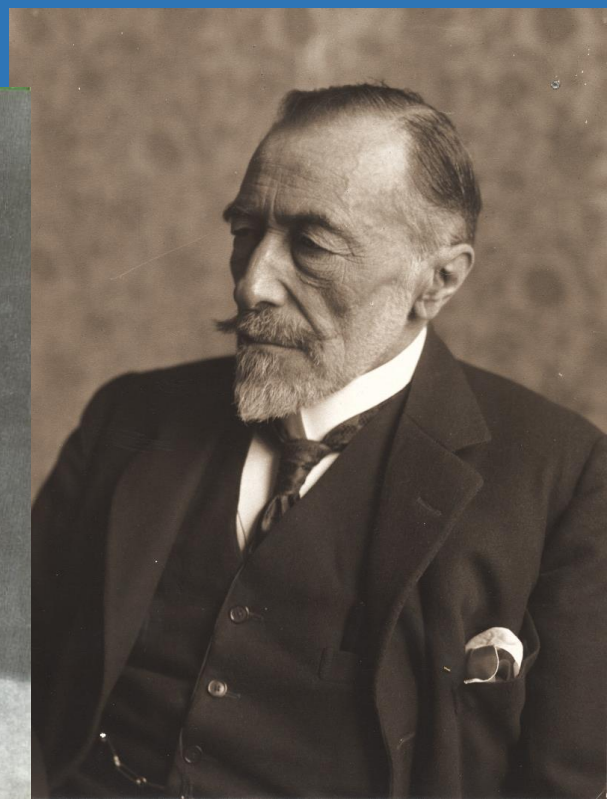
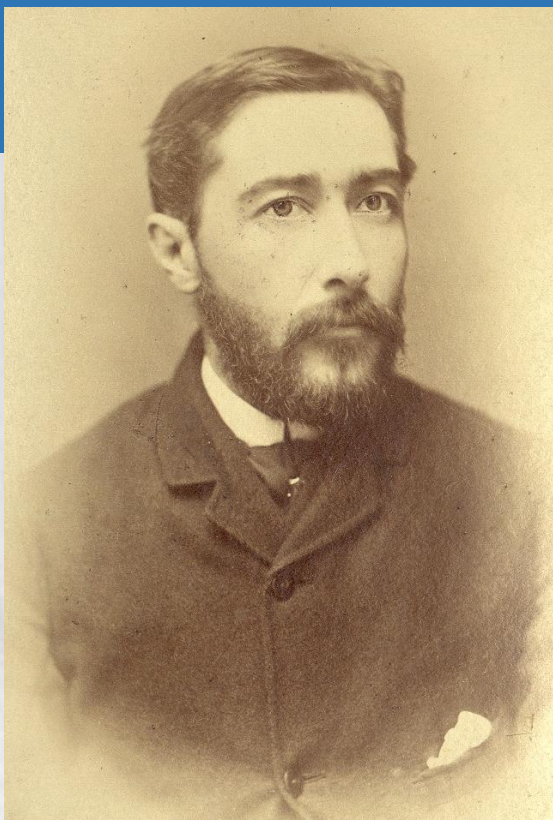

JOSEPH CONRAD WŁAŚCIWIE JÓZEF TEODOR KONRAD KORZENIOWSKI
– PISARZ I PUBLICYSTA ANGIELSKI POCHODZENIA POLSKIEGO

Joseph Conrad

Joseph Conrad był człowiekiem trzech kultur: polskiej, francuskiej i angielskiej. Z własnej ojczyzny wyniósł znajomość naszej literatury, przede wszystkim wielkich romantyków, a także typowe motywy wierności, zdrady, obowiązku i honoru. Drugim jego językiem był francuski, a co ciekawe, stał się klasykiem angielskiej prozy, chociaż jego angielszczyzna nosi wyraźne ślady wpływów polskich i francuskich. Conrad do końca życia mówił po angielsku z bardzo silnym obcym akcentem, trochę polskim, trochę francuskim.

Joseph Conrad-Korzeniowski urodził się 3 grudnia 1857 roku w Berdyczowie (obecnie Ukraina), zmarł 3 sierpnia 1924 w Oswalds, pod Canterbury, w południowo-wschodniej Anglii. Był synem Apollona Korzeniowskiego, poety, tłumacza i wybitnego działacza niepodległościowego i Eweliny z Bobrowskich Korzeniowskiej.

Apollo i Ewelina Korzeniowscy

Conrad z żoną i dziećmi

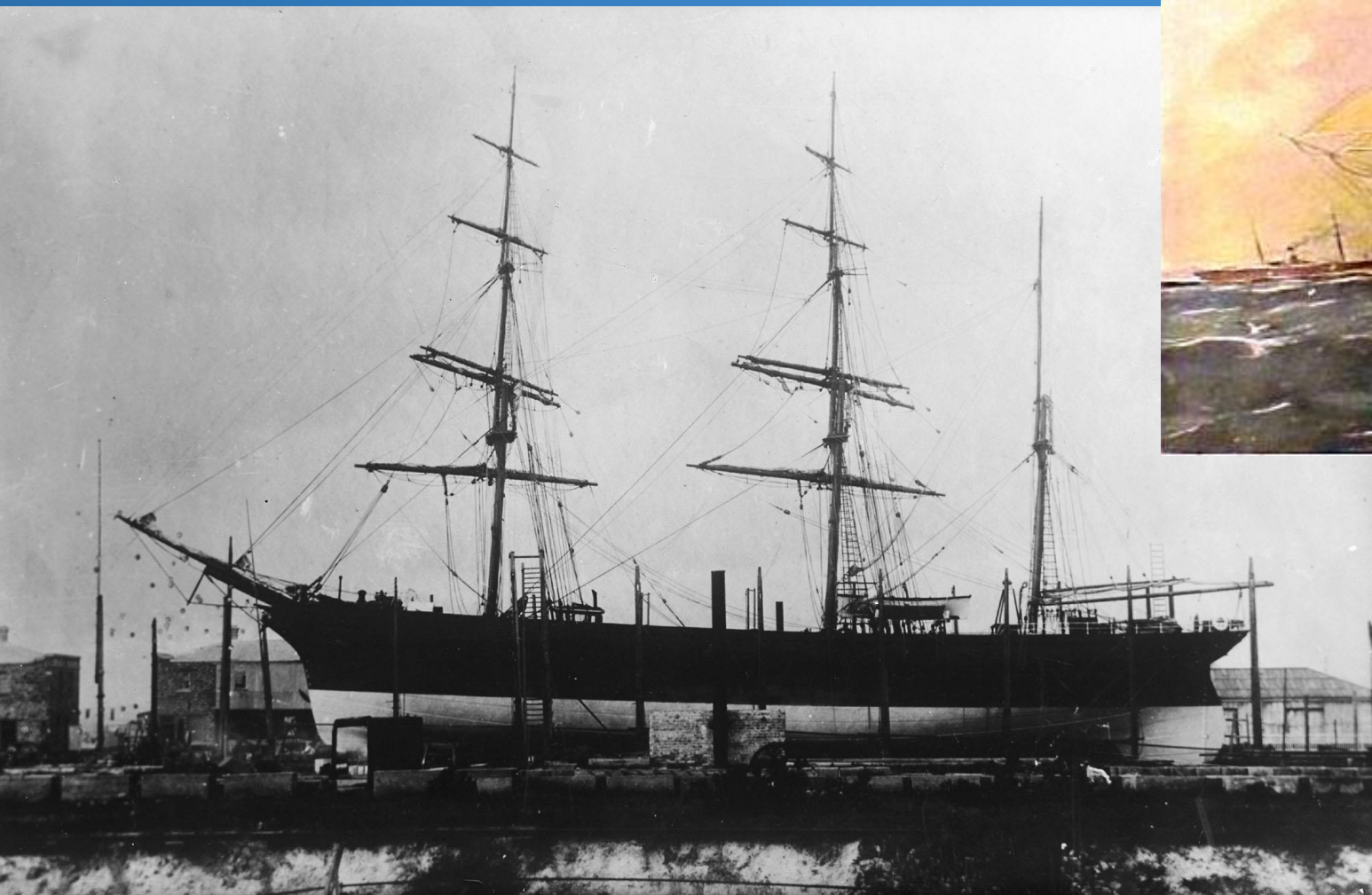
Borys i John Alexander Conrad

W wieku 12 lat osierocony, pozostawał pod opieką wuja. Jako siedemnastolatek wyjechał do Francji, gdzie zaczął pracę marynarza. Pierwszą swoją powieść, *Szaleństwo Almayera*, ogłosił w roku 1895. Stał się więc pisarzem dopiero w wieku całkiem dojrzałym. Wkrótce potem ożenił się z Angielką i osiadł na stałe na wsi niedaleko Londynu. Miał dwóch synów Borysa i Johna Alexandra.

„Duch wolności unosi się nad wodami”

Otago pod pełnymi żaglami. Ilustracja z pierwszego wydania *Zwierciadła morza* (1906) sporządzona według wskazówek autora.

Bark *Otago* – statek handlowy, jedyny żaglowiec prowadzony przez Józefa Konrada Korzeniowskiego jako kapitana (1888-1889).

Fragment wypowiedzi Bertranda Russella, przyjaciela pisarza, zwraca uwagę na samotność Josepha Conrada - człowieka, emigranta i artysty:

„Dwie rzeczy, które wydają się najbardziej zaprzętać wyobraźnię Conrada, to samotność i lęk przed dziwnością. Zarówno *Wykolejenciec*, jak *Jądro ciemności* mówią o tym lęku. Obydwa owe elementy zbiegają się w niesłychanie wzruszającej opowieści pod tytułem *Amy Foster*. W tym utworze chłop południowosłowiański, płynący do Ameryki, ratuje się jako jeden jedyny człowiek z katastrofy statku i trafia do pewnej wioski w Kent. Cała wieś obawia się go i źle traktuje, z wyjątkiem Amy Foster, nierozgarniętej, pospolitej dziewczyny, która przynosi mu chleb, kiedy przymiera głodem, i w końcu go poślubia. Jednakże kiedy w gorączce przybysz powraca do swego ojczystego języka, i ją także ogarnia lęk przed jego dziwnością, wskutek czego zabiera ich dziecko i porzuca męża. Ten umiera samotny i opuszczony. Zastanawiałem się czasem, jak wiele z samotności tego człowieka odczuwał Conrad wśród Anglików opanowując ją twardym wysiłkiem woli.,,

Przesłanie Josepha Conrada

Anty-relatywizm

Conrad nie uważa wartości moralnych za względne - ale często za sprzeczne ze sobą, między którymi musimy wybierać. (...) Wybór bywa nieraz tragiczny: aby coś ocalić, lub dać czemuś szansę zaistnienia, niszczy się lub naraża na zniszczenie coś innego, także wartościowego. I Conrad ukazuje nieuchronne zderzenie się wartości ze sobą: tak w *Lordzie Jimie* zderzają się honor z miłością, w *Nostromo* pokój z wolnością.

Tragizm

Dzisiaj „tragiczny” znaczy potocznie tyle, co „przykry w skutkach”, nie zaś „wynikły ze zderzenia się dwu wartości,,. W miejsce tragedii mamy co najwyżej ponury bezsens. Również dlatego, że człowiek współczesny wykręca się jak może przed doznaniem nieuchronności, nieodwracalności - zwłaszcza w dziedzinie wyborów moralnych.

Przedział między podmiotem a przedmiotem

Między człowiekiem a przyrodą jest przepaść. Naprawdę „życie nie zna nas, a my nie znamy życia”; natura jest nawet nieobojętna (bo obojętność implikuje świadomą postawę), ale ślepa na ludzi i ich wysiłki, moralnie neutralna. Nie ma logicznej ciągłości między fizycznym światem w którym istniejemy a naszymi ideałami etycznymi. Porządek ludzki nie jest przedłużeniem porządku kosmosu, jest stałym rzucaniem światu wyzwań.

Kiedy jest się młodym, trzeba zobaczyć różne rzeczy, zbierać doświadczenia, myśli; poszerzać horyzonty.

Jądro ciemności

To jedyna właściwa droga. Iść za marzeniem i znowu iść za marzeniem

— i tak zawsze - usque ad finem...

Lord Jim

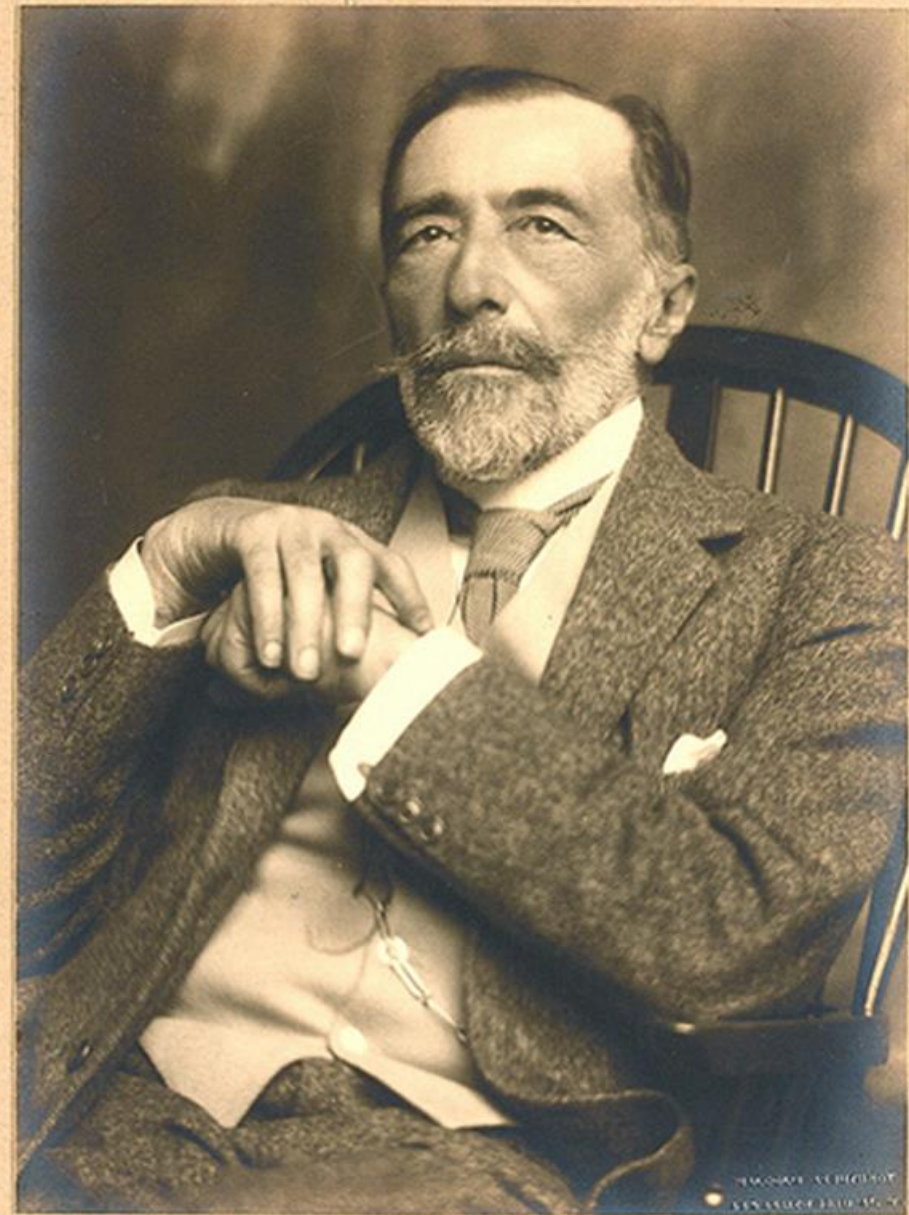

Śmieszna to rzecz, życie — owe tajemnicze kombinacje bezlitosnej logiki dla błażego celu. Co najwyżej można się spodziewać od życia odrobiny wiedzy o sobie samym — która przychodzi za późno i jest źródłem niewyczerpanych żalów.

Jądro ciemności

To nie do wiary, z jak przymkniętymi oczyma,
przytępiionymi uszami i senną myślą idziemy przez życie.
Może to i dobrze; może właśnie ta tępota czyni życie - dla
niezmiernej większości ludzi - znośne i pożądane.

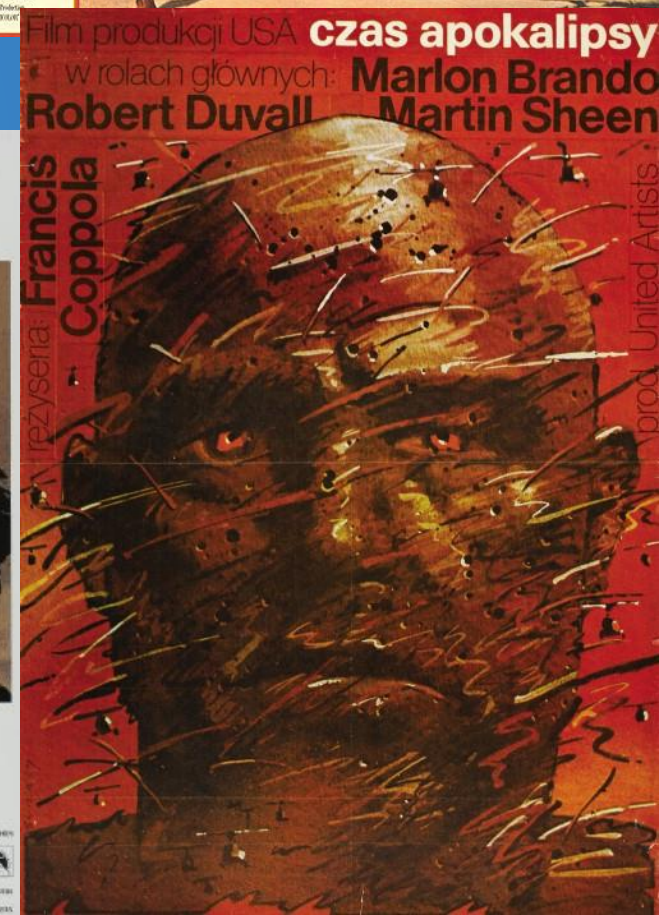
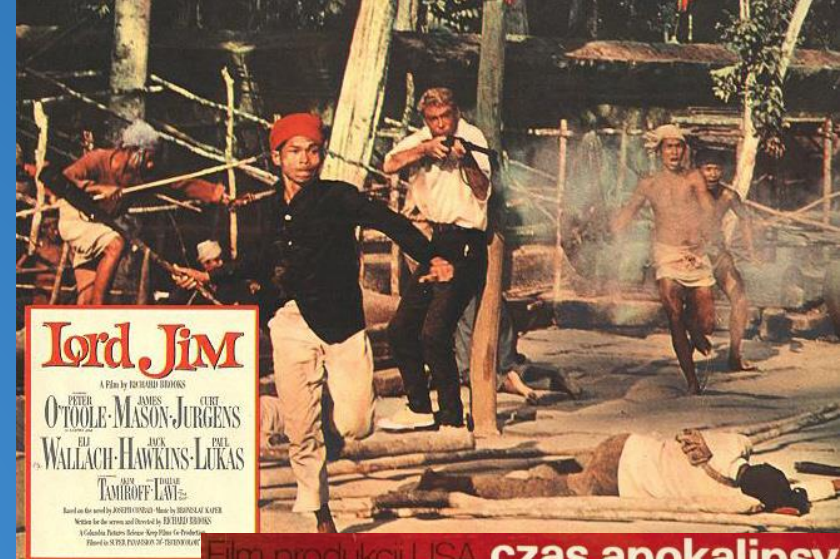
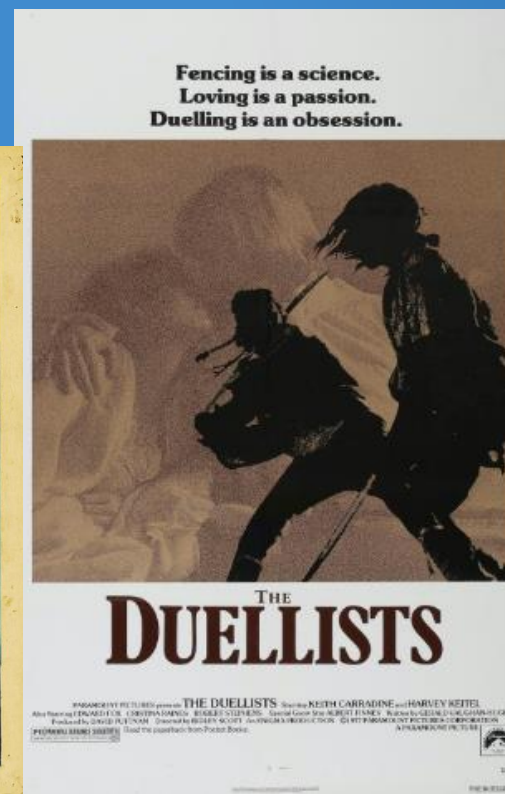
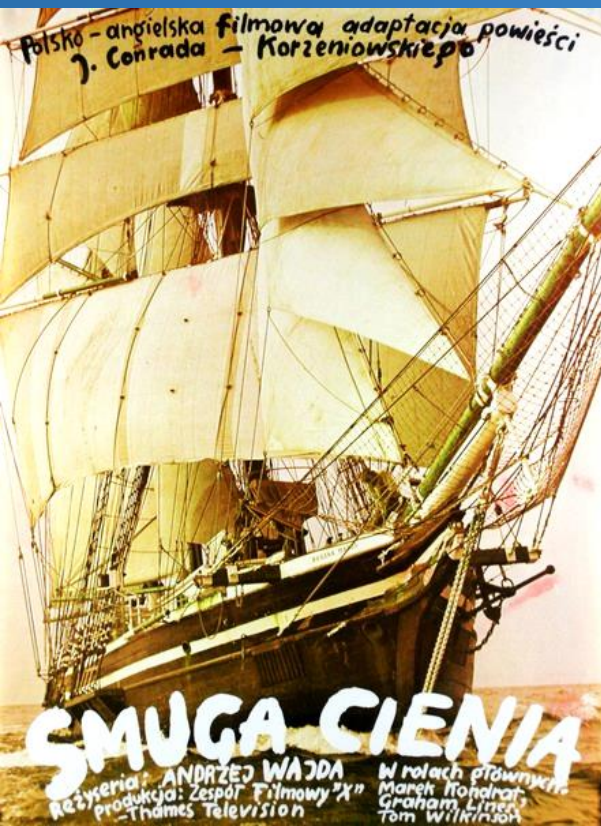
Lord Jim

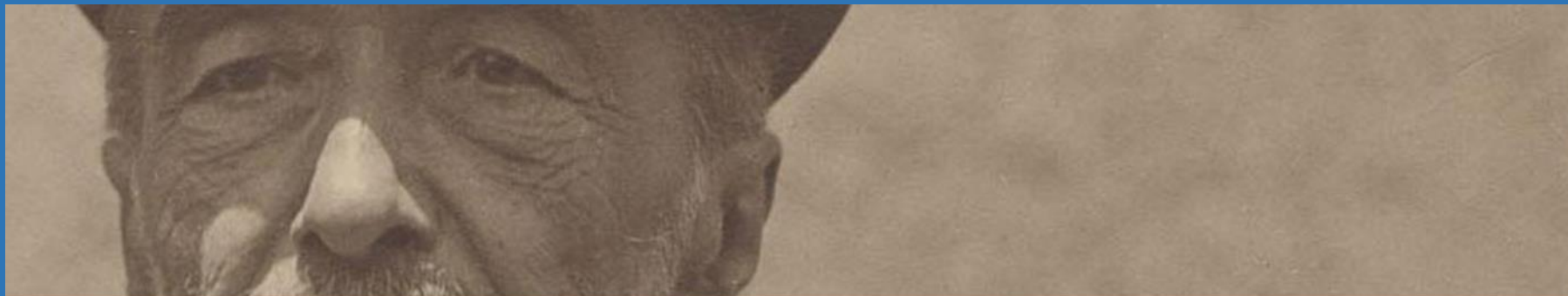

Signed for Mrs. Corona Gaynor
by Joseph Conrad 1922.

Sfilmować niepewność

Twórczość Josepha Conrada-Korzeniowskiego, od pojawienia się jego pierwszych utworów pisanych w języku angielskim, cieszyła się zainteresowaniem twórców z dziedziny muzyki, filmu i teatru. Świadczy o tym bogata filmografia, jaka powstała z inspiracji jego dziełami (ponad 70 filmów fabularnych, dokumentalnych, programów o pisarzu, a także licznych realizacji Teatru Telewizji).

Zmagałem się ze śmiercią. To najmniej zajmująca walka, jaką sobie można wyobrazić. Człowiek prowadzi ją wśród nieuchwytnej szarżyny, wśród pustki, bez gruntu pod nogami, bez widzów, bez wrzawy, bez chwały, bez wielkiego pragnienia zwycięstwa, bez wielkiej trwogi przed klęską, wśród chorobliwej atmosfery obojętnego sceptycyzmu, bez wielkiej wiary w słuszność własnej sprawy, a z mniejszym jeszcze przekonaniem o słuszności przeciwnika. Jeśli taka ma być najwyższa mądrość, to życie jest większą zagadką, niż przypuszczają niektórzy.

Jadro ciemności

Opracowała Katarzyna Staniszevska-Koc

Bibliografia:

http://www.allposters.pl/-sp/Jadro-ciemnosci-plakaty_i9925336_.htm

<http://www.conradianum.polonistyka.uj.edu.pl/>

<http://culture.pl/pl/tworca/jozef-teodor-konrad-korzeniowski-joseph-conrad#zycie-tworczosc>

<http://culture.pl/pl/artukul/zdzislaw-najder-przeslanie-josepha-conrada>

<http://culture.pl/pl/tworca/jozef-teodor-konrad-korzeniowski-joseph-conrad>

<http://culture.pl/pl/wydarzenie/joseph-conrad-miedzy-ladem-a-morzem>

https://www.google.pl/search?q=joseph+conrad&espv=2&biw=1280&bih=662&site=webhp&source=Inms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwibttOfi_7RAhVySZoKHfsIDZMQ_AUIBigB#tbm=isch&q=joseph+conrad++z+synami&imgrc=izxamDJEDdfvNM:

https://www.google.pl/search?q=joseph+conrad&espv=2&biw=1280&bih=662&site=webhp&source=Inms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwibttOfi_7RAhVySZoKHfsIDZMQ_AUIBigB#tbm=isch&q=joseph+conrad++z+synami&imgrc=mE60cSNaplyoOM:

https://www.google.pl/search?q=joseph+conrad&espv=2&biw=1280&bih=662&site=webhp&source=Inms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwibttOfi_7RAhVySZoKHfsIDZMQ_AUIBigB#tbm=isch&q=joseph+conrad++z+synami&imgrc=H7_sTrnQRIsPqM:

https://www.google.pl/search?q=joseph+conrad&espv=2&biw=1280&bih=662&site=webhp&source=Inms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwibttOfi_7RAhVySZoKHfsIDZMQ_AUIBigB#tbm=isch&q=joseph+conrad++z+synami&imgrc=OqCv0rxbYsIK4M:

https://www.google.pl/search?q=joseph+conrad&espv=2&biw=1280&bih=662&site=webhp&source=Inms&tbm=isch&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwibttOfi_7RAhVySZoKHfsIDZMQ_AUIBigB#tbm=isch&q=joseph+conrad++z+synami&imgrc=OqCv0rxbYsIK4M:

